

SZÁSZ ANNA

A Félút Centrum

A Félút szimbolikus elnevezés. Vonatkozik az Addiktológiai és Pszichoterápiás Ambulancia címet viselő, a maga nemében Magyarországon egyedülálló intézményre, amely vállalja, hogy az őket felkereső szenvedélybetegeket átsegíti a józanodás legkritikusabb szakaszán, addig a pontig, amelyen már egy önsegítő csoport segítségével képesek a józanságukat megőrizni. De vonatkozik mindazokra a szenvedélybetegekre, akik megtették az első lépést, hogy megszabaduljanak a betegségüktől.

A Félút Centrum civil kezdeményezésként jött létre és egyedisége abban áll, hogy civil szervezet, az ugyancsak Félúton nevet viselő alapítóvány működteti.

Az alapítóvány története adalék a hazai civil szervezetek történetéhez. De önmagában is fontos és tanulságos. A külső, a mondjuk így: tárgyyszerű, dokumentálható eseményeket átszövik a személyes történések, a személyek közötti kapcsolatok. Az utóbbiak nélkül egyébként sem jöhetett volna létre sem az alapítóvány, sem a Centrum.

A Félúton Alapítványt 1994. január 26-án jegyezték be a Fővárosi Bíróságon.

Az alapítvány céljai:

1. Az alkoholbetegek bentlakásos és járóbeteg formában történő mentális gondozása.
2. Az alkoholbetegek és családjuk egymáshoz való közeledésének elősegítése a betegség megértésén és elfogadásán keresztül.
3. A fiatalok őszinte, nyílt tájékoztatása az alkoholizmusról mint betegségeggyüttesről. Felvilágosítás és segítségnyújtás a fiatalok körében a betegség korai felismeréséről a várható tragédiák elkerülése érdekében.
4. Az alkoholizmussal kapcsolatos előítéletek lebontása, a kialakult szemlélet megváltoztatása, az ebből eredő társadalmi feszültségek oldása.

A kert

Az alapítvány gondolata két olyan férfitől származik, akik a saját bőrükön tapasztalták, mit jelent a magyar egészségügyben alkoholbetegnek lenni. Tudták, hogy mi a forgóajtó-szindróma, az ingázás az otthon és a kórház között, megélték a talpraállások és visszaesések már-már rituális ismétlődését. Végül is Dávid Zoltán a negyvenes, Kovács Csaba a harmincas éveinek elején a józanodó alkoholisták közé tartozóknak vallhatták magukat.

1993-ban egy nyárvégi vagy koraőszi napon, mindketten a Dobai

Pszichiátriai Intézetben jártak, látogatóban. Megdöbbenetete őket a kastély belvilága, a leromlott, lepusztult épület – és az azt körülvevő őspark közötti kiáltó ellentét.

A kertnek varázsa volt és ebben a történetben fontos szerepe. Mondhatni a kert volt a kiindulópont, ahonnan a gondolatok elrugaszkodhattak.

En magam nem jártam Dobán. Látogatóként és újságíróként azonban volt alkalmam tapasztalni, hogy a magyar egészségügyi intézmények többségének siralmas állapotánál csak a pszichiátriai intézmények, illetve osztályok állapota siralmasabb. És néhány kivételes helytől eltekintve az alkoholisták voltak a megtúrt, a nem szeretem, vagy éppenséggel a megvetett páciensek a pszichiátriai betegek közt.

Zoltán és Csaba a betegségről és a kórházi viszonyokról való bensőséges ismereteik birtokában mindenestre feltételezték: az alkoholbetegek jobban gyógyulnának emberhez méltó környezetben, és egy olyan program hatására, amely őket nem lenézett és megvetett páriáknak, hanem szenvedő, beteg embereknek tekinti.

A feladat tehát adva volt.

1993-ban még nagyon kevesen tudták, mit jelent egy civil szervezet létrehozni és működtetni. Valójában mindegyik alapítvány – és itt most nem a pénzmosás szándékával, hanem a közemberek által egy-egy számukra fontos cél érdekében életrehívott szervezetre gondolok – a saját keserves tapasztalata révén tanulta ezt meg.

Zoltán és Csaba leírták a gondolataikat. Megfogalmaztak egy szándéknyilatkozatot. Közükbe került egy bank szórólapja, amelyen a reklámozott szolgáltatások között civil szervezetek létrehozása is szerepelt. Felkeresték őket. A bank tulajdonosai: apa és lánya óvatosságra intettek. Jól gondolják meg, mielőtt belevágnának!

Belevágtak. Az alapítványhoz le kellett tenni 50 ezer forintot. Ez nagy pénz volt akkoriban, számukra legalábbis. Végül a baráti körükből sikerült összeszedni.

Közben Csaba anyagot gyűjtött az úgynevezett Minnesota-modellhez, amely az alkoholbetegek gyógyításában: a) nem alkalmaz gyógyszer; b) a gyógyító csapatban részt vesznek józan alkoholisták; c) a 12 lépéses felépülési program első 4–5 lépését használja föl, klinikai körülmények között. Ezt az USA-ban évtizedek óta sikeres modellt Magyarországon a szigetvári kórház dr. Szikszay Petronella által vezetett pszichiátriai osztályán alkalmazzák.

Az első kapcsolat, az első személy, akitől segítséget, felvilágosítást, szakirodalmat kaptak, dr. Kelemen Gábor pécsi pszichiáter, addiktológus, aki részt vett az USA-beli Park Side Hospital Minnesota-programjában. Esély

Külön és nem kevésbé izgalmas történet a dr. Kelemen Gáboré. Arról, hogy a jól képzett fiatal pszichiáter miként jutott el az alkoholisták kórházi kezelésében-gyógyításában elszenvedett kudarcok után annak fölismeréséig, hogy a józanság megtartására az önsegítő csoportok nyújtják a legjobb esélyt.

Rajta kívül a laikus Csabának és Zoltánnak segített dr. Varga Gá-

bor, a győri Petz Aladár kórház, valamint dr. Győri László, a zalaegerszegi kórház pszichiátere.

Csaba sűrűn utazott le Szigetvárra, közben otthon írta a szakmai programot.

Az ő életét gyökeresen megváltoztatta az alapítvány. Illetve, talán helyesebb azt mondani, hogy ő is azok közé a józanodó szenvedélybetegek közé tartozik, akik a belső változások nyomán a külső körülményeiket is megváltoztatják. Nem ritkaság, hogy eredeti foglalkozásukat éppen szociális területen végzett munkával cserélik föl.

Egy kialakult, biztosnak látszó egzisztenciáról lemondani kockázatos lépés. Csaba mozdonyfenntartási tisztként dolgozott a vasútnál. A mérleg egyik serpenyőjében volt a viszonylag magas rang és beosztás, az állandó jövedelem – a másikban a naponta menetrendszerűen jelentkező gyomorgörcs, amellyel szervezete adta tudtul tiltakozását a munkahelye, az életformája ellen.

Még mindig csak 1993-at írunk, amikor tudomására jutott, hogy a munkahelyén létszámleépítést terveznek. Megkérte a főnökét, hadd legyen ő a tíz elbocsátott között.

Munkanélküli lett, kapott némi végkielégítést. Teljes energiáját az alapítványnak szentelte.

Egy csapatban

A következő évben, hogy időlegesen szüneteltesse a munkanélküli státust, részt vett egy átképző tanfolyamon. Időközben munkahelyet változtatott Zoltán is: a Menhely Alapítványból átment az FSZKI-ba, ahová Csaba is követte, az átképzés lejárta után. Bognár Szabolcs mindkettőjüket a védett részlegen alkalmazta, amely az intézményen belül önálló intézmény. 43 ágyon alkoholbeteg hajléktalanokat lát el. Őket próbálják rehabilitálni.

Ma is ott dolgoznak mind a ketten.

Másfél éven keresztül azonban nagyon rossz volt a kapcsolatuk. Zoltán ma már nyugodtan be meri vallani, hogy rettenetesen féltékeny volt Csabára, akinek az alapítvány személyes sikereket hozott. Megtanult tárgyalni, pályázatokat írni, telefonálni, egyáltalán az ügyeket áttekinteni és kézben tartani. Zoltán a gyakorlati munkára önmagát nem tartotta alkalmasnak. Viszont Csaba szerint Zoltán az, akinek a gondolatai meghatározták, hogy az alapítvány merre induljon, milyen tevékenységeket folytasson, addig is, amíg a Centrum megvalósul. És ő az, aki nem hagyta, hogy egy-egy kudarc miatt Csaba elveszítse a hitét, lendületét.

Voltaképp ők nagyon jól kiegészítik egymást, hosszú távon ez egy jól működő, megalapozott barátság. A köztük lévő feszültségről óhatatlanul tudtak közös barátaik, kollégáik, ismerőseik. Végül is egy munkahelyi értekezleten robbant ki a dolog. Ott teljes őszinteséggel tárták föl az egymás iránti féltékenységüket, neheztelésüket. Egy csa-

patban dolgoznak, nem lehet úgy kliensekkel foglalkozni, ha a munkatársak között diszharmonia van.

Kezdetben az alapítvány nehezen jutott pénzhez, tekintve, hogy a pályázatok többségénél megkövetelték, a pályázó is rendelkezzen bizonyos összeggel. A Soros Alapítvány pályázatainál például a saját rész – alapfeltétel.

Nekik viszont nem volt saját tőkéjük, mondhatni egy árva grandjuk sem.

Pályázatok, pénzek

Az első kétszázezer forintot Kati M., egy magyar származású, USA-ban élő és a kilencvenes években rendszeresen hazalátogató asszony adományozta, aki támogatta az alapítvány törekvéseit a fenti pénzüsszeggel, tanácsokkal. Az USA-ból hazahozott szakirodalommal.

Erre a kétszázezerre hivatkoztak minden pályázatban.

Ezzel nyertek először a X. kerületi önkormányzattól ötvenezer forintot, amin irodaszereket vásároltak. Majd az OEP egyik pályázatán egymillió forintot, ezen vásárolták meg a nélkülözhetetlen számítógépet, tv-t, videokamerát és lejátszót.

A pályázatokat többnyire konkrét célokra, illetve tevékenységekre tűzték és tűzik ki, de maga az alapítvány is meghatározott célokra próbált pénzeket szerezni.

1995-ben például elindítottak egy alapfokú elsősegély-tanfolyamot kilenc munkatársuknak, akik majd a leendő Félút Centrumban fognak dolgozni. Ehhez egyebek közt a RICO Rt.-től kértek dologi támogatást. Kötszereket. „A személyes beszélgetés ígéretes volt” – írják az 1995-ről készült beszámolóban –, „de a megbeszélés alapján írott levelünkre nem érkezett válasz.”

Ugyancsak: „1995 februárjában levélben megkerestük a Postabank Rt. marketing osztályát, hogy anyagilag támogasson egy fénymásoló megvételében, amelyre nem érkezett válasz.”

„Április 11-én választ kaptunk az Országos Játékalaptól az 1994-ben beadott két pályázatunkra, melyben közölték, hogy nem támogatják kérésünket.”

Az 1996. évi jelentést már nagyon szakszerűen és áttekinthetően szerkesztették meg.

Tizenöt benyújtott pályázatuk közül hármat beruházásra adtak be, négyet megelőzésre, egyet fénymásolóra, ezenkívül pályáztak társadalmi szervezetek támogatására, hajléktalanellátásra, gyermek-, család-, ifjúságvédelemre stb. stb. A tizenöt pályázatból kilencet elutasítottak, a hat elnyert támogatás összesen 1 880 000 forintot tett ki, amelyet határidőre, előre meghatározott célokra kellett fordítani.

1997 a pénzügyeket tekintve nem volt szerencsés, mindössze 300 000 forintot nyertek pályázaton.

Döntő fordulatot hozott viszont az 1998-as év. Ekkor ugyanis a Népjóléti Minisztérium Szenvédélybetegek nappali ellátása című pá-

lyázatán 9 500 000 forintot, további két pályázaton 500 000–500 000 forintot nyertek.

A nagy terv, a Félút Centrum a megvalósulás közelébe került.

Jelenlét

Mindeközben az alapítvány igen komoly aktivitást fejtett ki.

1995-től kezdve három éven keresztül prevenciós tevékenység címszóval munkatársai változó létszámban járták a fővárosi középiskolákat. Osztályfőnöki órákon beszéltek az alkoholizmusról.

Összesen kilenc iskola 1500 diákja tudott meg olyasmit az alkoholizmus-betegségről, az alkoholista személyiségéről, a betegség családi vonatkozásairól, amelyekről korábban nem hallott. A nem szokványos előadásokon túl a diákoknak írásos anyagokat osztottak, amelyekben megtalálható volt egy teszt, az előadásokról egy kérdőív, valamint a Félúton Alapítványról egy ismertető, a segítségkéréshez szükséges telefonszámokkal.

A megválaszolt kérdőívek tanúsága szerint a diákok valamennyien érthetőnek tartották az előadásokat, 57 százalékuk kapott az alkoholizmust illetően új információkat, 96 százalékuk pedig igennel válaszolt arra a kérdésre: „Hitelesnek tartod-e, hogy józan alkoholista beszélt a témával kapcsolatban saját életéről?”

A válaszok nem adják vissza azt a valóban katartikus élményt, amelynek néhány alkalommal a diákok között magam is tanúja voltam. Belép az osztályterembe három ismeretlen, mondjuk két férfi és egy nő. Aki megszólal, bemutatkozik: „Gabi vagyok, alkoholista.” És ekkor nagyon mély csönd támad. Olyan csönd, amilyen csak kivételes alkalmakkor van az iskolákban. Az, aki önmagáról, a saját drámájáról beszél, nyilvánvalóan a bőrét viszi a vásárra. A hallgató pedig, aki még soha nem hallott felnőttet így, ilyen nyíltan beszélni, különösen nem olyasmiről, amit szégyellni szoktak, elhallgatni, letagadni, óhatatlanul a dráma részesévé válik. A katartikus hatást fokozza, hogy azok az emberek, akik itt és most alkoholistának vallják magukat, még véletlenül sem hasonlítanak az alkoholistákról alkotott képhez.

Néhányszor az osztályfőnöki óra után ott maradtam a 15–18 éves lányokkal és fiúkkal beszélgetni. Felzaklatta őket, amit hallottak. Felszínre jöttek titkolt vagy azonosítatlan élmények. Szinte mindegyikük családjában enyhébb vagy súlyosabb problémaként jelen van az alkohol. Szülők, nagyszülők, oldalági rokonok, férfiak és nők életében. Korai halálozásokról beszéltek, idő előtti megrokkánásokról. Egy lány, akit a szülei örökbefogadtak, akit szeretettel vettek körül, mióta az anyja zugivó, az ellenkezőjét éli meg. A megváltozott személyiségű asszonytól a szeretetlenséget, sőt, az elűzéssel való fenyegetést. Nem véletlen, hogy minden osztályban megismétlődik a kérdés: Hogy lehet segíteni azon, aki nem kér segítséget?

A prevenciós tevékenység részeként első alkalommal 1996 nyarán és attól kezdve minden évben az alapítvány sátrat vert a Pepsi-szigiten.

Sok egyéb, ifjúsággal hivatásszerűen foglalkozó szervezettel szemben Kovács Csabáék felismerték, hogy az egy hétig tartó rendezvény (buli) kiváló lehetőséget nyújt a 15–30 éves korosztállyal való kapcsolatteremtésre és az alkoholizmusra vonatkozó ismeretek terjesztésére.

Azokkal a mindkét nembeli ifjakkal, akiket a sátonál megállásra készítetett az alapítvány *Alkoholizmusról másképp* szlogenje, akik vállalkoztak arra, hogy kitöltenek egy húsz kérdésből álló tesztet, az alapítvány saját élménnyel rendelkező, több éve józan munkatársai beszélgettek.

Ily módon kétfelől szereztek róluk információkat. És ugyanakkor a beszélgetésre vállalkozó fiatal nők és férfiak saját élménnyel megtámasztott információt kaptak egy hiteles személytől, aki maga már végigjárta azt a bizonyos utat, aminek veszélyeire felhívta a vele szemben ülő figyelmét.

Jóllehet az alapítvány felmérései nem tekinthetők reprezentatívnak a szigeten megforduló 30–40 ezer fiatalra, még kevésbé a 15–30 évesek teljes populációjára nézve, jelzésként mindenképpen figyelemre méltóak. 1996-ban több mint háromszázan töltötték ki a tesztlapokat. A válaszokból kiderült, hogy 77 százalékuk igen szoros kapcsolatban áll az alkohollal. 1997-ben már több mint ezer kitöltött tesztlapon a válaszolók 84 százaléka jelezte ezt a bensőséges viszonyt, illetve hogy ezekben az esetekben addikt személyiségről van szó. A fiúknál 22, a lányoknál pedig 8 százalékban *kifejezett alkoholizmusról*.

A fiatalokat felszabadította, közlékennyé tette a névtelen megnyilatkozás lehetősége. Családi tragédiákba, gyerekkori traumákba, a velük szemben közönyös, hideg, vagy éppenséggel agresszív környezettől elszünetelt sérüléseikbe engedtek betekintést.

1997-ben magam is részt vettem az alapítvány sátrában zajló beszélgetésekben. Az erről készült riport: *Pillantás a Szigetre (Pepsi-sziget '97)* címmel az *Esély* 1998/2-es számában jelent meg. A saját akkori élményeim is a fiatalok magányosságáról, magárahagyatottságáról, kitörési kísérleteiről tanúskodnak. Arról, hogy a feszültségeik oldására használják a szereket és a zenét. Olykor, kivételes esetekben csak a zenét – szerek nélkül.

Nem tartozik szorosan a tárgyhoz, de mindenképpen jellemző az a változás, amely a Pepsi-sziget médiavisszhangjában tapasztalható. Az első évek drogabúzusokról, egyéb kilengésekről, egyáltalán a Szigetről mint az alternatív magatartáskultúra színhelyéről szóló tudósításait 1999-ben meglepetésszerűen olyan felmérésekről készült híradások váltották föl, miszerint a Sziget a *jó középosztálybeli fiatalok kapcsolódását szolgálja*. A Sziget tehát megszűnt az alternatív szórakozást képviselni. A Sziget néhány év leforgása alatt konformizálódott.

Ha hihetünk az ez irányú felméréseknek.

Edit és Anna

– Egy alkoholistának óriási egója van. Számára nincs édesebb, jobb, mint a saját betegsége. Nem tudja elengedni.

Edit mondja ezt, aki mögött hosszú és tragikus mozzanatokkal tarkított alkoholos pályafutás áll. De már jó néhány éve, hogy a józan alkoholisták közé tartozik. Azok közé, akiket dr. Szentesi Péter pszichiáter – kezdetektől az alapítvány munkatársa – ekként jellemez:

– Amikor józanná válnak, fantasztikusan kreatívak. Azt hozzák, amik eredetileg ők, amit elfedett az ital, hiszen az óriási destrukció. Amikor azonban leteszik az italt, akkor derül ki, hogy alapvetően milyen gazdag az egyéniségük, mennyire erős bennük az egymás iránti szolidaritás, a szociális elkötelezettség.

Editet 1996-ban kérte föl az alapítvány két munkatársa, hogy vegyen részt a munkájukban. Kezdetben az iskolákban tartotta azokat a már említett rendhagyó osztályfőnöki órákat. 1996 nyarán az alapítvány a Félút Centrum megvalósításának részeként elindította a fővárosban az Alkohológiai Tanácsadó Szolgálatot, amelynek a XII. kerületi Családsegítő adott otthont.

A tanácsadó szolgálat célja: segítséget nyújtani azoknak az embereknek, akiknek problémát jelent a saját vagy hozzátartozójuk alkoholfogyasztása.

Ez volt az a munkaterület, amelyben Kis Edit önmagára talált. Felfedezte, képes a másik emberben bizalmat ébreszteni, a másikat megszólaltatni, elfogadtatni önmagát és másokon segíteni. Személyes adottságait, az alkoholista periódusából származó tapasztalatait elmélyítette és tudatosabbá tette a SOTE-n végzett kétéves mentálhigiénés szakirányú továbbképzés. Ezen olyan ismereteket kapott, amelyeket ebben a munkában nagyon jól fel lehet használni. Legnagyobb nyereségnek a Rogers-féle személyiségközpontú megközelítésre vonatkozó tanításokat tartja, amelynek központi gondolata és egyben módszere, hogy a probléma megoldása magában az emberben, a kliensben rejlik, a segítő szerepe, hogy tudatosítsa benne ezt a felismerést.

Edit a továbbképzés befejezésekor írott záródolgozatában a segítő kapcsolat példajaként Anna történetét dolgozta föl.

Anna telefonon kereste meg a Tanácsadó Szolgálatot és férje (a valóságban élettársa) italozása miatt a szolgálat munkatársával – ez volt Edit – személyes találkozót beszélt meg.

Edit leírása szerint „Anna fiatal, szép, dekoratív nő, határozott, energikus mozdulattal lép be az ajtón...”

Aztán beszélni kezd. Folyamatosan és kizárólag csak a férje/élettársa italozásáról, amelynek következményeként a férfi állandóan elégedetlen vele. Nincs tekintettel közös gyerekükre, a hatéves kislányra sem. Ő pedig attól tart, hogy a kontroll nélküli ivászat miatt szétesik a család.

Edit néhány jól megválasztott kérdést tesz föl. A válaszokból kiderül, hogy Anna első férje is mértéktelenül ivott, ezért vált el tőle. További kérdésekre adott válaszaiban pedig felelevenednek a gyerek-

kori élmények, amelyek így vagy úgy kapcsolatban állnak az alkohollal. Voltaképpen Anna egész családjában szokás volt inni. Az édesapja a kocsmában ivott, az édesanyja otthon, házilag pancsolt likőröket. Ezekkel már a 10–11 éves kislányt is megkínálta.

Edit könyveket adott Annának, alkoholisták vallomásait, és megbeszélték a második találkozást.

Ekkor vált világossá, hogy Anna első alkalommal egy fedőtörténetet adott elő, hogy a valódi problémája önmaga. Többszöri beszélgetés után Edit segítségével eljut addig, hogy vállalni tudja a saját alkoholizmusát. Ettől kezdve rendszeresen részt vesz önsegítő csoportok összejövetelein. Abbahagyja az ivást. Emiatt konfliktusai vannak az italozást továbbra is folytató élettársával, de most, hogy világosan látja a saját, alkoholizmusba torkolló életútját, ezeket az összefüggéseket is vállalja.

Edit szerint Anna ritka eset.

Az alkoholisták nem szoktak ilyen gyorsan megnyílni, minthogy az alkoholizmus a tagadás betegsége. Mindenesetre ő ma már a józanodók közé tartozik. Amióta pedig működni kezdett a Félút Centrum, egyike a segítőknek.

Fel kell nőni!

A Fővárosi Bíróság 1998. szeptember 30-án hozott végzésében a Félúton Alapítványt kiemelten közhasznú szervezetnek minősítette. Ugyanebben az évben, mint azt föntebb írtuk, az alapítvány tekintélyes pénzüsszeget nyert a Népjóléti Minisztérium pályázatán.

A Félút Centrum létrehozásának tehát megteremtődtek az anyagi feltételei. Az alapítvány munkatársai pedig erre készültek, nagyon tudatosan, évek óta.

Nem volt egyszerű azonban megfelelő épületet találni. Amikor megtaláltak és megvásároltak a XVII. kerületi Liget soron, zöld övezetben egy jó beosztású, kertes, családi házat, további hónapokat vett igénybe, amíg a különböző hatóságoktól megszerezték a szükséges engedélyeket, amíg az épületet némiképp átalakították, berendezték.

1999 júliusában a Félút Centrum megnyitotta kapuját a betegek előtt.

Megkezdődött az ambuláns rendelés. Többé-kevésbé úgy, ahogy eltervezték.

A legfontosabb személy a kliens. Az ő érdekében dolgoznak a segítők, a szakemberek: dr. Szentesi Péter pszichiáter, a Centrum szakorvosa, Molnár Andrea pszichológus, Vida Katalin asszisztens. A klientsztól pedig azt várják, hogy csinálja végig, amire vállalkozott. Ne akarjon a kezelés alól kibújni. Jelenjen meg az előre megbeszélt időpontokban. Természetesen józan állapotban, hiszen érdemleges párbeszéd csak ekként folytatható.

Az alapítvány, mondhatnánk, célba ért. Az öröm azonban nem teljes. A Centrum működtetését ugyanis nem lehet bizonytalan kimene-

CIVIL VILÁG

telű pályázatoktól függővé tenni. A finanszírozás hosszú távon megoldatlan. Jelenleg folynak különböző irányban kísérletek. Az önkormányzatoknak a szociális törvény értelmében kötelességük a területükön élő alkoholisták gyógykezeléséről gondoskodni. Az alapítvány, illetve a Centrum ezt a kötelezettséget a megfelelő térítés ellenében átvállalja. A velük tárgyalásban álló önkormányzatok azonban feltételül kívánták szabni, hogy ellenőrzésre átadják nekik a betegekről készült listát. Ezt azonban Dávid Zoltán és Kovács Csaba a személyiségi jogokkal, az orvosi titoktartással és mindenekelőtt a saját elveikkel nem tartották összeegyeztethetőnek.

A civil éthoszt, a laikus magatartást meg kell tudni őrizni. Ugyanakkor tisztában vannak azzal, hogy a pénzszerzéshez a laikus módszerek már nem felelnek meg. Ez az a feladat, amihez fel kell nőni. Ők, egy hosszú tanulási folyamat eredményeként fel is nőttek.

Szerzőink figyelmébe!

1. A beküldött és a lap jellegének megfelelő írásokat szakértők bevonásával a Szerkesztőség bírálja el.
2. A közlésre benyújtott tanulmány még nem publikált és más folyóiratnál elbírálás alatt nem lévő, eredeti írásmű lehet.
3. A tanulmány szövegét nyomtatott kéziraton kérjük leadni, A/4-es méretű papíron, széles margóval, kettes sortávolsággal. Kérjük mellékelni a kéziratfájlt floppyn Rich text formátumban.
4. A szöveg első lapja a címlap, amelyen a szerző(k) neve, a cikk címe (alcíme) szerepeljenek és az esetleges köszönetnyilvánítások *-gal jelölt lapalji jegyzetben, valamint a szerző(k) foglalkozása.
5. A szövegtörzshöz csak olyan lábjegyzetek kapcsolódjanak, amelyek a főszöveghez fűznek megjegyzéseket, kiegészítéseket stb. Pusztán irodalmi hivatkozásokat tartalmazó lábjegyzetek ne legyenek. A lábjegyzeteket lapalji jegyzetként kezeljük. Az irodalmi hivatkozások a főszövegben szerepeljenek a következő formában:
 - ha a hivatkozott mű szerzője szerepel a szövegben, a név után zárójelben legyen a hivatkozott mű megjelenésének éve és szükség esetén a hivatkozott oldalszám(ok), pl.: Piroska (1999: 15–16),
 - egyéb esetekben (idézet stb.) zárójelben szerepeljen a szerző(k) neve, a megjelenés éve és szükség esetén a hivatkozott oldalszám(ok), pl.: (Tóbiás–Benedek 1999: 13),
 - el kell kerülni az „i. m.”, „i. h.” típusú hivatkozásokat.
6. A szövegben szereplő táblázatokat számozva, címmel ellátva kérjük. A táblázatok címe, az oszlopok és sorok megnevezése, a magyarázatok a cikk nyelvén íródjanak. Nem fogadjuk el tehát az adatelemző, adatfeldolgozó programokból kikerült nyers, szerkesztetlen, a szövegbe pusztán beillesztett táblázatokat. Amennyiben a szerző ábrát kíván közölni, ezt külön lapon, a kívánt formában megrajzolva kérjük leadni.
7. A szövegtörzs után, külön lapon kezdve kérjük az irodalomjegyzéket. Az irodalomjegyzék a szerzők neve szerint szigorú betűrendben tartalmazza a szövegtörzsben és a lábjegyzetben hivatkozott teljes irodalmat olyan módon, hogy a szövegbeli hivatkozásokat az irodalomjegyzékben azonosítani lehessen. Az irodalomjegyzék ne tartalmazzon a szövegben nem hivatkozott művet. Az irodalmi hivatkozások három alapformája a következő:
 - könyv: szerző(k), a megjelenés éve: a mű címe, a kiadás helye: a kiadó neve,
 - folyóiratcikk: szerző(k), a megjelenés éve: a cikk címe, a folyóirat neve (az évfolyam sorszáma), a szám sorszáma, a cikk kezdő és befejező oldalszáma,
 - gyűjteményes kötetben szereplő cikk: a szerző(k) neve, a megjelenés éve: a cikk címe, In: a gyűjteményes kötet szerkesztőjé(i)nek neve (szerk. vagy ed(s), vagy Hrsg.), a kötet címe, a kiadás helye: a kiadó neve, a hivatkozott írásmű kezdő és utolsó oldalszáma.

Felhívás!

A Budapesti Szociális Forrásközpont a „Szociális Munka Múzeuma” fantázianevű projekt kidolgozásán munkálkodik. A kiállítás a szakma fejlődését előrevivő eszmékre szeretne koncentrálni, mert úgy véljük, hogy a nagyközönségnek érdekesebb lehet a szociális gondolat fejlődéstörténetéből ízelítőt adni, mint az amúgy is csak kis számban rendelkezésre álló szakmai relikviákat felmutatni.

A „múzeum” szó valójában egy kétrészes képzési projektet takar. Az első részben a „múzeum-látogatók” csoportja a hazai szociálpolitika történetének néhány múltbeli, prominens szereplőjével folytathat virtuális beszélgetést. A választható kérdések szövevényes lánc a látogatók előtti, ún. „érintős” (touch-screen) videoképernyőn jelenne meg, miközben egy trükkös videotechnikai megoldás segítségével a beszélgetők előtt életre kelne pl. Hilscher Rezső, P. Oslay Oswald vagy épp Róbert bácsi alakja, akikkel a szociálpolitika egy-egy fontos és vitatott dilemmájáról lehetne eszmét cserélni. E hangulati és gondolati felvezetés után, a kiállítás második részében, a látogató-csoport vita-csoporttá alakulna át, és az előbbieken felvetett álláspontokról igyekezne egyéni, netán csoportos álláspontját kialakítani, miközben a kiállítás vita-vezetője a témához kapcsolódó további tényekkel és adatokkal is megismertetné őket.

Aki kedvet érez a projektben való részvételre, küldjön egy e-mailt a következő címre: gosztonyi@budapest.hu, vagy jelezze a 327-1864-es fax-, illetve a 327-1419-es telefonszámon.